

E-GRADIVO:

Kroženje informacij v kmetijstvu

Karmen Erjavec¹ in Marija Klopčič²

¹ Univerza v Novem mestu, Fakulteta za ekonomijo in informatiko, Na Loko 2, 8000 Novo mesto

² Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko, Groblje 3, 1230 Domžale

Pomen in vloga kroženja informacij v kmetijstvu

Kmetijstvo je ena najpomembnejših panog v gospodarstvu. Ker se sooča s številnimi izzivi, kot so podnebne spremembe, zmanjševanje biotske raznovrstnosti, omejeni viri in nihanja tržnih cen, je komuniciranje ključno za spopadanje s temi izzivi.

Komuniciranje igra ključno vlogo pri oblikovanju in izvajanju politik, ki podpirajo kmetovanje. Države morajo zagotoviti ustrezen pravni okvir in spodbujati izmenjavo znanja med kmetijskimi strokovnjaki, politikami in drugimi deležniki. Komunikacija pa je pomembna tudi na ravni kmetij, saj morajo biti kmetje seznanjeni z novimi tehnologijami in metodami kmetovanja, ki bodo povečale učinkovitost in trajnostnost svojega dela. Poleg tega morajo kmetje vzpostaviti dobre odnose z lokalno skupnostjo, trgovci in potrošniki. Komuniciranje s potrošniki je ključno za zagotavljanje transparentnosti in vzpostavljanje zaupanja v kmetijsko proizvodnjo. Potrošniki želijo vedeti, od kod prihaja hrana, kakšne sestavine vsebuje in kako je bila proizvedena. Kmetje se morajo zavedati, da imajo potrošniki visoka pričakovanja glede kakovosti hrane, varnosti in trajnosti. S pomočjo ustreznih komunikacijskih kanalov, kot so spletne strani, družbena omrežja in organizacija dogodkov z neposrednim pogovorom, se lahko kmetje približajo svojim strankam in povečajo zavedanje o pomembnosti lokalno pridelane hrane. Komuniciranje je pomembno tudi pri spodbujanju inovacij v kmetijstvu. Kmetje se morajo nenehno prilagajati novim razmeram in iskati nove načine za povečanje produktivnosti in učinkovitosti ter prilagajanju praks podnebnim spremembam. Inovacije lahko izvirajo iz različnih virov, kot so raziskave, poslovni partnerji ali drugi kmetje. Dobro vzpostavljeni komunikacijski kanali lahko olajšajo izmenjavo znanja in izkušenj med kmeti in spodbudijo razvoj novih inovativnih rešitev.

Priporočila za dobro komuniciranje kmetov

Več kot 70 % budnega časa porabimo za komuniciranje. Učinkovita komunikacija je osnova za ustrezno vodenje in upravljanje kmetije. Če ne moremo učinkovito komunicirati z drugimi, težko delamo in živimo. Dobro komuniciranje kmetov je ključnega pomena za njihovo uspešno kmetovanje. Dobra komunikacija lahko izboljša odnose na kmetiji in vam pomaga doseči cilje. Z dobro komunikacijo so vsi, s katerimi sodelujete, bolj pripravljeni podati informacije o tem, kako izboljšati kmetovanje, in o vseh drugih pomembnih zadevah. Dobro komunikacijo je treba razumeti kot temeljno vrednoto kmetovanja. Učinkovita komunikacija je nekaj pričakovanega, rutinskega in nagrajenega. Preproste korake za izboljšanje komunikacije na kmetiji lahko izvedete tako, da odstranite komunikacijske ovire in ohranite zbranost v vseh situacijah. Spodaj je nekaj priporočil za dobro komuniciranje kmetov:

1. **Spoštovanje:** Spoštovanje ima različne oblike, vključno z aktivnim poslušanjem. Pomeni tudi, da vsakomur omogočite, da pove, kar želi. Kmetje bi morali spoštovati in razumeti drug drugega, tudi če se ne strinjajo v vseh vprašanih. Spoštovanje in empatija pomagata vzpostaviti zaupanje in izboljšata medsebojno razumevanje med kmeti. To lahko pripomore k izboljšanju komunikacije in doseganju skupnih ciljev;
2. **Poslušanje:** Ena od ključnih veščin za dobro komuniciranje je poslušanje. Aktivno poslušanje je ključnega pomena za resnično interakcijo z drugimi. Kmetje bi morali biti pripravljeni poslušati drug drugega in druge deležnike, da bi lahko bolje razumeli svoje in druge potrebe, skrbi in želje. Pomembno je, da kmetje slišijo, kaj imajo drugi povedati, preden začnejo izražati svoje mnenje. Pomembno je slišati, kaj nekdo dejansko govori. To storite tako, da vzpostavite očesni stik, imate odprto držo (obrnjeni ste proti govorcu in rahlo naprej, odprte (neprekrižane) roke, rahel nasmeh), odpravite motnje in zrcalite njihove besede tako, da potrdite (npr. kimanje, parafriziranje (obnova s svojimi besedami) in postavljanje vprašanj), da slišite, kaj govorijo. Z uporabo spretnosti aktivnega poslušanja otežujemo napačno razumevanje in tudi izkazujemo spoštovanje do drugih;
3. **Upoštevanje različnih tipov osebnosti:** Vsaka oseba v vaši bližini ima poseben osebnostni slog, ki vpliva na njihovo komunikacijo. Nekaterim bo ljubše, da jim na hitro in bežno predstavite situacijo z uporabo preprostega jezika, medtem ko bodo drugi potrebovali vse podrobnosti in uporabo strokovnega jezika. Pomembno je, da upoštevate te različnosti;
4. **Hvaležnost in pohvala:** Pokažite hvaležnost tako, da rečete »Hvala!« ali »Cenim tvojo pomoč pri tem.« Vsi opravljamo svoje delo, a izkazovanje spoštovanja nas motivira, da še naprej delamo po svojih najboljših močeh. Drug drugemu lahko izkažemo tudi hvaležnost, ko komuniciramo spoštljivo. Na primer, če rečete »Hvala za poslušanje.«, to okrepi pozitivno in učinkovito komunikacijo;
5. **Jasna in neposredna komunikacija:** Kmetje bi morali komunicirati jasno in neposredno, da bi se izognili nesporazumom in konfliktom. Pomembno je, da se izogibate zapletenemu govoru ali izrazom, ki jih drugi ne razume. Preden začnete govoriti, premislite, kaj želite povedati (cilj) in na kakšen način (ali vaš način ustreza občinstvu). Ko govorite, jasno strukturirajte povedano: najprej povejte bistvo (argument), potem pa to pojasnite s podatki, primeri ali posledicami;
6. **Takojšnje reševanje konflikta:** Sprotno reševanje konfliktov olajša komunikacijo, navsezadnje nihče noče govoriti ali sodelovati z nekom, na katerega je jezen. Obravnavanje konflikta s spoštovanjem in aktivnim poslušanjem pomaga obema stranema, da se počutita cenjeni, zaradi česar sta bolj pripravljeni rešiti težave. Pri konfliktih uporabite asertivno komunikacijo (verodostojno, odkrito in spoštljivo izražanje svojih pravic, čustev in mnenj in prositi za nekaj, kar potrebujemo ali si želimo) »jaz-sporočilom« (uporaba 1. osebe ednine z argumentom, ki spoštuje drugega), npr. »Moti me, da parkirate avto na našem travniku, ker tako uničujete travno rušo, ki je za našo pridelavo travinje zelo pomembna. Prosim vas, da odstranite avtomobile.«;
7. **Načrtujte družinske in skupinske sestanke,** da bodo lahko vsi skupaj slišali, kaj se dogaja. Lažje je zagotoviti, da vsi prejmejo isto sporočilo, ko so vsi v isti sobi. Srečanja omogočajo tudi prostor za razpravo o kakršnih koli vprašanih, ki so se morda pojavila, kar daje vsem priložnost, da se počutijo slišane;
8. **Uporaba različnih komunikacijskih kanalov:** Kmetje bi morali uporabljati različne komunikacijske kanale, kot so osebni pogovori, telefonski klici, e-pošta in družbena omrežja, da bi lahko dosegli večje število ljudi in bolje komunicirali z drugimi skupnostmi.

Priporočila za dobro komuniciranje med kmeti

Uspešna komunikacija med kmeti je ključnega pomena za doseganje kakovostnega kmetovanja in zagotavljanje prehranske varnosti. Spodaj je nekaj priporočil, kako naj kmetje uspešno komunicirajo med seboj:

1. **Sodelovanje v lokalnih in nacionalnih kmetijskih organizacijah:** Kmetje bi se morali vključevati v lokalne in nacionalne kmetijske organizacije, ki zastopajo interese kmetijske skupnosti. Sodelovanje v teh organizacijah lahko pomaga kmetom pri dostopu do informacij, pridobivanju sredstev in izboljšanju odločitev, ki vplivajo na kmetijski sektor;
2. **Redno organiziranje in sodelovanje na lokalnih, regionalnih in nacionalnih srečanjih** (sestanki, delavnice, dan odprtih vrat, razstave, sejmi ipd.): Sodelovanje na lokalnih in drugih srečanjih je pomembno, saj omogoča kmetom, da se srečujejo in si izmenjujejo izkušnje ter najboljše prakse. To lahko vključuje obiske kmetij, razprave o izzivih, s katerimi se soočajo kmetje, in izmenjavo informacij o lokalnih dogodkih;
3. **Redni sestanki:** Kmetje bi morali redno organizirati sestanke, da bi se pogovarjali o svojih izkušnjah in najboljših praksah. Ti sestanki so lahko priložnost za izmenjavo informacij, diskusijo o kmetijskih izzivih in načrtovanje skupnih projektov;
4. **Uporaba digitalnih komunikacijskih orodij:** Digitalna komunikacijska orodja, kot so družbena omrežja, spletna mesta in mobilne aplikacije, so lahko odličen način za kmete, da se povežejo in izmenjujejo informacije. Te platforme omogočajo hiter in preprost dostop do informacij in lahko izboljšajo produktivnost in učinkovitost kmetij;
5. **Udeležba na strokovnih izobraževanjih in delavnicah:** Kmetje bi se morali redno udeleževati izobraževanj in delavnic, ki jih organizirajo strokovnjaki s področja kmetijstva. Ta izobraževanja ponujajo informacije o novih praksah, tehnologijah in inovacijah, ki jih kmetje lahko uporabijo na svojih kmetijah;
6. **Sodelovanje s strokovnjaki:** Kmetje bi morali sodelovati s strokovnjaki za pridobivanje informacij o kmetijskih praksah, ki so najbolj primerne za svoje kmetije. To bi lahko vključevalo strokovnjake za živinorejo in vse druge strokovnjake, ki imajo izkušnje s kmetijsko dejavnostjo.

Priporočila za dobro komuniciranje s politiki in uradniki

Dobro komuniciranje s politiki in uradniki je ključno za zagotavljanje ugodnih zakonodajnih in regulativnih okolij za kmete. Spodaj so nekatera priporočila za dobro komuniciranje s politiki in uradniki:

1. **Pripravite se:** Kmetje bi morali biti dobro pripravljene na sestanke s politiki in uradniki ter imeti dobro poznavanje zakonodaje in regulativnih okvirov, ki vplivajo na kmetovanje. Priporočljivo je, da kmetje proučijo zakonodajo in se seznanijo z najnovejšimi razvoji v sektorju;
2. **Jezik in slog:** Kmetje bi morali uporabljati jasen, razumljiv jezik, ki je primeren za ciljno občinstvo. Če kmetje uporabljajo preveč čustvenih izrazov, lahko to povzroči zmedo in oteži komunikacijo;
3. **Predstavite svojo vizijo:** Kmetje bi morali politikom in uradnikom predstaviti svojo vizijo in cilje. Predstavitev svoje vizije in ciljev lahko pomaga pri oblikovanju bolj ugodnih zakonodajnih in regulativnih okvirov ter omogoči, da politiki in uradniki bolje razumejo, kako kmetje prispevajo k lokalni skupnosti;
4. **Sodelovanje in odprtost:** Kmetje bi morali sodelovati s politiki in uradniki ter se odzivati na njihova vprašanja in povratne informacije. To lahko vodi v boljše razumevanje in boljše rešitve

za kmetijski sektor. Kmetje bi se morali tudi odzivati na zahteve za dokumentacijo in zagotavljati potrebne informacije, da bi olajšali procese odločanja;

5. **Sestanki in prireditve:** Kmetje bi se morali udeleževati sestankov in prireditev, ki jih organizirajo politiki in uradniki, da bi lahko neposredno komunicirali z njimi in povečali svojo prisotnost. Na teh prireditvah bi morali kmetje izpostavljati svoje pomisleke in predloge ter sodelovati v razpravah;
6. **Sodelovanje z drugimi kmetijskimi in sorodnimi organizacijami:** Kmetje bi se lahko povezali z drugimi kmetijskimi in sorodnimi organizacijami in skupinami, ki imajo podobne interese in cilje. Skupna prizadevanja lahko prispevajo k boljšemu razumevanju in boljšim rešitvam za kmetijski sektor ter z iskanjem skupnim argumentov večji moči kmetov.

Priporočila za dobro komuniciranje kmetov s potrošniki

Dobro komuniciranje med kmeti in potrošniki je ključno za zagotavljanje kakovostne hrane in zaupanja vredne oskrbe s hrano. Strah in predsodki se lahko nadomestijo z znanjem, zato je treba potrošnike izobraževati. Večina potrošnikov ne nasprotuje kmetom in kmetijstvu, le želijo izvedeti več o pridelani hrani in se počutiti prepričane, da je hrana, ki jo kupujejo, varna. Spodaj so nekatera priporočila za dobro komuniciranje kmetov s potrošniki:

1. **Odkritost:** Kmetje bi morali biti odkriti in transparentni glede svojih praks in procesov pridelave hrane. Potrošniki se želijo prepričati, da hrana, ki jo kupujejo, izvira iz trajnostnih in etičnih virov in procesov, zato je pomembno, da kmetje pojasnijo svoje prakse pridelave hrane in skrbijo za preglednost svojih procesov;
2. **Komunikacija v preprostem jeziku:** Kmetje bi morali uporabljati preprost jezik, ki ga bodo potrošniki lažje razumeli. Kmetje bi se morali izogibati strokovnim izrazom in se raje posvetiti pojasnjevanju pomembnih dejstev in informacij, ki bi lahko zanimali potrošnike;
3. **Pogovor s potrošniki** lahko poteka v različnih oblikah, od družbenih omrežij do osebnih stikov na prireditvah in objavljanja fotografij s kmetije. Fotografije so zelo pomembne, da si sodobni vizualni potrošniki lažje predstavljajo delo na kmetiji;
4. **Uporaba različnih komunikacijskih kanalov:** Kmetje bi morali uporabljati različne komunikacijske kanale, kot so družbena omrežja, spletna mesta, e-pošta in tiskani materiali, da bi lahko dosegli večjo skupino potrošnikov. Sodobne tehnologije, kot so pametni telefoni in tablice, omogočajo dostop do informacij kadar koli in kjer koli, zato bi morali kmetje izkoristiti ta potencial in uporabiti različne kanale za doseganje potrošnikov;
5. **Osredotočanje na prednosti:** Kmetje bi morali izpostavljati prednosti svojih pridelkov, kot so visoka kakovost, svežina, lokalna proizvodnja in trajnostnost. Potrošniki želijo kupovati hrano, ki je kakovostna, okusna in izvira iz trajnostnih virov, zato je pomembno, da kmetje poudarjajo te prednosti;
6. **Sodelovanje z lokalno skupnostjo:** Kmetje bi morali sodelovati z lokalno skupnostjo, da bi povečali ozaveščenost o svojih pridelkih in praksah pridelave. Sodelovanje z lokalno skupnostjo (npr. s šolami, vrtci, društvi, horeca sektorjem) lahko pomaga kmetom pri izgradnji zaupanja in vezi s potrošniki ter hkrati prispeva k promociji lokalne hrane;
7. **Izobraževanje:** Kmetje bi morali izobraževati potrošnike o pridelavi hrane in procesih, ki so potrebni za zagotavljanje kakovostne in varne hrane. Lahko bi organizirali ogled kmetij, delavnice ali predavanja o pridelavi, npr. organiziranje dneva odprtih vrat enkrat na leto za šole in vrtce;
8. **Skupen interes:** V komunikaciji s potrošniki je ključno, da se izhaja iz skupnega interesa, ne iz razlik in nesoglasij. Takšen skupni interes je zdrava hrana, otroci, hišni ljubljenci in druge živali

ter narava. Pri tem se je treba osredotočiti na osebne izkušnje, ki vzbujajo iskrena čustva. Uporabite takšne besede, da jasno opišete situacijo, ki naj bo osebna;

9. **Nagovorite potrošnike:** Povabite potrošnike h komunikaciji. Sporočite jim, da ste odprti za vprašanja o hrani, svojih kmetijskih praksah in odločitvah, ki jih sprejemate na kmetiji. Nagovorite jih: »Želimo, da pridete k nam in nam postavite vprašanja. Želimo vam pokazati, da je naša hrana zdrava in varna.« Ključno sporočilo naj bo tudi, da hranite svoje otroke s hrano, ki jo pridelate in prodajate: »Smo družinska kmetija in v naši družini pijemo mleko in jemo meso, ki ga prodajamo.«